

Kultur- og uddannelsesudvalget
Nordisk Råd
Ved Stranden 18
1061 København K

Den 28. oktober 2011

Kunstnerrådene i Danmark, Finland, Færøerne, Island, Sameland og Sverige, som hver især samler sit lands organisationer for professionelle kunstnere, har gennem en årrække samarbejdet om kulturpolitiske spørgsmål. Ved vores seneste møde i september, kunne vi også hilse en repræsentant for det nyetablerede Kunstnernetværket fra Norge velkommen. (For flere oplysninger om de enkelte kunstnerråd, se bilag!)

De Nordiske Kunstnerråd udveksler informationer og erfaringer fra vores nationale virksomheder, og vi drøfter nordiske, europæiske og globale spørgsmål, som vi også udtaler os om i fællesskab, når vi finder det relevant.

Et meget væsentligt spørgsmål for os er det nordiske kultursamarbejde, der jo blev gennemgribende reformeret i 2007, og som fortsat er til drøftelse - heldigvis - for vi mener ikke, at den nuværende form er optimal, hverken for kunstnerne eller for den nordiske samhörighed, som må være dets væsentligste formål.

Bl.a. derfor søgte vi sidste efterår foretræde for de nordiske kulturministre - men blev i stedet inviteret til et møde med den nordiske embedsmandskomiteé (EK-K) i Helsinki den 22. september. Her præsenterede vi nogle synspunkter på Kunst- og Mobilitetsprogrammerne og på dialogen med kulturlivet, som vi også kort vil omtale her.

De Nordiske Kunstnerråd er tilfredse med, at armlængdeprincippet bliver brugt i forbindelse med uddelingen af midler, men vi ønsker transparens og afklaring om, hvem der udpeger de sagkyndige. I Island blev det islandske kunstnerråd BIL bedt om at nominere kandidater i 2007, men i 2010, da komiteén skulle udskiftes, blev de ikke spurgt. I de andre lande er kunstnerorganisationerne ikke blevet inddraget overhovedet, selvom de bliver det i forbindelse med nationale udpegninger. Vi mener, at De Nordiske Kunstnerråd bør inddrages i denne proces.

Vi konstaterer også, at sagkyndigkomiteéerne samles meget sjældent, og at medlemmerne derfor har få muligheder for at diskutere prioriteringer og svært ved at have overblik over det samlede ansøgerfelt - et overblik som embedsmændene i Kulturkontakt Nord derfor bliver alene om at have, hvilket hverken er ønskeligt eller hensigtsmæssigt.

De Nordiske Kunstnerråd er også bekymret over den mangel på langsigtetthed og kontinuitet, som hele samarbejdet er karakteriseret af. Programmerne har korte tidsrammer. Der kommer nye prioriteringer - f.eks. børn og unge, kulturel mangfoldighed og kulturarv i Kunstprogrammet i

2010-12. Veletablerede samarbejder kan ikke opnå støtte, mens der gives netværksstøtte til nye initiativer, som ikke bare skal formulere deres projekter, men også genopfinde rammerne hver gang.

Det undrer os også, at man har åbnet mulighed for amatører at ansøge om midler i Kunstprogrammet. Det er helt i orden at amatører og frivillige også får del i midlerne, men kasserne bør ikke blandes sammen, og burde vel også vokse i takt med opgaverne.

Flere af disse punkter var også blandt rekommandationerne fra Nordisk Råds høring om reformen i april 2009 i København, men er ikke efterfølgende blevet fulgt.

Bl.a. derfor efterlyser vi dialog, at de Nordiske Kunstnerråd og andre centrale aktører bliver inddraget - og at vores synspunkter bliver taget alvorligt. Nordisk Kulturforum burde kunne være et værktøj for denne dialog, men det forudsætter større åbenhed i planlægningen, omkring valg af temaer, hvem der kan deltage mv.

Vi er vel vidende om, at det nordiske kulturbudget er presset - og bl.a. derfor undrer det os, at man ikke i højere grad tager til vare på det store engagement for Norden, som faktisk eksisterer i civilsamfundet. bl.a. hos os i De Nordiske Kunstnerråd.

Vi kan se på dagsordenen for Nordisk Råds session i næste uge, at der på baggrund af Ministerrådets evaluering af reformen foreslås en ændring - en sammenlægning af Kulturkontakt Nord og Nordens Institut i Finland. Så vidt vi kan se, er deres eneste fællesnævner beliggenheden i Helsinki - og vi er forundrede over, at man med uændret virksomhed på 2 adresser forventer at kunne spare ressourcer af betydning.

De Nordiske Kunstnerråd vil som sagt fortsat følge det nordiske kultursamarbejde tæt, og vil til enhver tid være rede til at drøfte det med Kultur- og Uddannelsesudvalget og/eller dets medlemmer. Vi kan også allerede nu meddele, at det finske kunstnerråd Forum Artis forbereder en nordisk konference 13.-14. september som en del af Helsinkis program som designhovedstad 2012.

Med venlig hilsen

Henrik Petersen, formand, Dansk Kunstnerråd
Ilkka Niemeläinen, formand, Forum Artis, Finland
Oddfridur Rasmussen, formand, LISA, Færøerne
Kolbrún Halldórsdóttir, formand, BIL, Island
Hauk Heierdahl, formand, Norsk Skuespillerforbund
Brita Kåven, generalsekretær, Sami Daidarraddi, Sameland
Anna Söderbäck, formand, KLYS, Sverige